

Kliiniline küsimus nr 1

Kas ähvardava enneaegse sünnituse antenataalse diagnostika meetodid võimaldavad võrreldes diagnostika mitte kasutamisega, prognoosida enneaegset sünnitust ja rakendada interventsiooni raseduse prolongeerimiseks?

- digitaalne palpatsioon võrreldes ultraheliuuringul emakakaela pikkuse määramine
- digitaalne palpatsioon võrreldes kompleksne uuring
- ultraheliuuringul emakakaela pikkuse määramine võrreldes kompleksne uuring (fibronektiinest, profülaktilised külvid, digitaalne palpatsioon, ultraheliga emakakaela pikkus)

Töörühma soovitused:

1. Ähvardava enneaegse sünnituse diagnoosimise korral soovitame teha rasedale emakakaela pikkuse hindamiseks transvaginaalset ultraheliuuringut. Kui emakakaela avatus ei ole sel viisil hinnatav, võib kasutada digitaalset palpatsiooni. – **soovitus pigem teha**
2. Kui ähvardava enneaegse sünnituse sümptomitega naisel enne 35+0 GN-i on transvaginaalsel ultraheliuuringul emakakaela pikkus 15 mm või lühem, soovitame tokolüüsi ja loote kopsude ettevalmistust GKS-iga.– **soovitus pigem teha**
3. Enneaegse lootevee puhkemise kahtluse korral, kui lootevee eritumine ei visualiseeru, soovitame teha tupesekreedi test: insuliinisarnast kasvufaktorit siduv proteiin 1 tupekaapes (Vag-IGFBP-1) või platsenta alfa-1-mikroglobuliin (PAMG-1).– **soovitus pigem teha**

Patsient/sihtrühm	Ähvardava enneaegse sünnitusega naised		
Sekkumine	Antenataalse diagnostika meetodid võrreldes diagnostika mitte kasutamisega * digitaalne palpatsioon võrreldes ultraheliuuringul emakakaela pikkuse määramine * digitaalne palpatsioon võrreldes kompleksne uuring * ultraheliuuringul emakakaela pikkuse määramine võrreldes kompleksne uuring (fibronektiinest, profülaktilised külvid, digitaalne palpatsioon, ultraheliga emakakaela pikkus)		
Tegur	Otsus	Selgitus	
Väga hea või keskmise kvaliteediga tõendusmaterjal (kas tõendusmaterjal on väga kvaliteetne?) <i>(Mida kõrgem on tõendusmaterjali kvaliteet, seda tugevam on soovitus)</i>	☐ Jah ☒ Ei	Tõendusmaterjal pigem madala kvaliteediga. Tõendusmaterjal põhineb madala või väga madala kvaliteediga prospektiivsete kohortuuringute tulemustel (vt NICE ravijuhend). Süsteematiliste ülevaadete ja metaanalüüside tulemused heterogeensed. Kompleksset uuringut käsitlevat tõendusmaterjali ei leidunud. Mööduka kvaliteediga	

		tõendusmaterjal loote fibronektiini määramiseks (ei ole Eestis kohaldatav).	
--	--	---	--

<p>Kindlustunne kasude ning kahjude ja koormuse tasakaalu suhtes (kas on kindlustunne?)</p> <p><i>Mida suurem on erinevus soovitatavate ja soovimatute tagajärgede vahel ning kindlustunne selle erinevuse suhtes, seda tõenäolisem on tugev soovitus. Mida väiksem on tegelik kasu ja mida väiksem on kindlustunne selle kasu suhtes, seda tõenäolisem on tingimuslik/nõrk soovitus</i></p>	☐ Jah ☒ Ei	<p>Pole täielikku kindlust, et diagnostikameetodid parandaksid ema/vastsündinu olulisemaid tervisetulemeid. UH kasutades saab leida suure hulga neist naistest, kel on suur risk enneaegseks sünnituseks ja nemad saaksid terapeutilisest sekkumisest suurt kasu. Samas negatiivse testiga naistel saaks vältida asjatuid sekkumisi. Siiski jääb võimalus valepositiivsuseks, valenegatiivsuseks.</p>	
---	--	---	--

<p>Kindlus või sarnasus väärtustes (kas on kindlustunne?)</p> <p><i>Mida suurem on varieeruvus või ebakindlus patsiendi väärtuste ja eelistuste suhtes, seda tõenäolisem on tingimuslik või nõrk soovitus.</i></p>	☒ Jah ☐ Ei	<p>Nii digitaalne palpatsioon kui vaginaalne UH võivad olla patsiendi jaoks ebamugavad. Emakakaela pikkuse teadmine võib ärevustunnet vähendada või ka suurendada (tulemusest olenevalt). Samas aitab emakakaela pikkuse teadmine planeerida vajadusel terapeutilisi sekkumisi lootele. Võimalik valenegatiivsus UH testi puhul, mistõttu ei rakendata terapeutilisi sekkumisi. Negatiivne on ka ebavajalik sekkumine patsiendil, kes tegelikult ei hakka enneaegselt sünnitama.</p>	<p>Töörühm otsustas, et patsiendile (ema ja laps) pakub rohkem väärtust ähvardava enneaegse sünnituse korral antenataalsete diagnostikameetodite kasutamine (vastavalt kliinilisele sümptomaatikale transvaginaalne ultraheliuuring, tupesekreedi test) prognoosida enneaegset sünnitust ja rakendada sekkumisi raseduse prolongeerimiseks Ja vähem väärtust Antenataalsete diagnostikameetodite mitte kasutamine.</p>
---	--	--	--

<p>Ressursi tähendus (kas tarbitud ressursid olid väärt oodatavat kasu)</p> <p><i>Mida suurem on sekkumise kulu võrreldes kaalutava alternatiiviga ja muud otsusega seotud kulud, st mida rohkem ressursse tarbitakse, seda tõenäolisem on tingimuslik/nõrk soovitus.</i></p>	<p>☒ Jah</p> <p>☐ Ei</p>	<p>NICE 2015: Kasutati tokolüüsi arvesse võtvat ‘what if’ mudelit, mis näitas, et ravist saaksid kasu väiksema gestatsioonivanusega looted ning sellisel juhul oleks kulutõhus ravida kõiki naisi, kel kahtlus enneaegsele sünnitusele. Suurema gestatsiooniaja korral on absoluutsed riskid väiksemad ning sellisel juhul võiksid diagnostilised testid olla hea täpsusega ja anda lisakasu, ilma et tõstaks oluliselt valepositiivsetest juhtudest tingitud kulusid. Suurema gestatsiooniaja korral võib põhimõtte ‘no diagnosis and no treat’ olla kõige kuluefektiivsem, kuna sellisel juhul jäävad ära diagnoosimise ja raviga seotud kulud. Kulutõhususe analüüsis leiti, et vähemalt 30. nädalat kestnud raseduste puhul võiks ravimist alustada diagnostilise testi positiivse tulemuse korral.</p>	
<p>Soovituse üldine tugevus</p> <p><i>Mida suurem on sekkumise kulu võrreldes kaalutava alternatiiviga ja muud otsusega seotud kulud, st mida rohkem ressursse tarbitakse, seda tõenäolisem on tingimuslik/nõrk soovitus.</i></p>	<p>Net benefits = the intervention clearly does more good than harm.</p> <p>Trade-offs = there are important trade-offs between the benefits and harms.</p> <p>Uncertain trade-offs = it is not clear whether the intervention does more good than harm.</p> <p>No net benefits = the intervention clearly does not do more good than harm.</p>		